

Kursplan för

Exponering, riskbedömning och intervention, 7.5 hp

Exposure, Assessment and Intervention, 7.5 credits

Denna kursplan gäller från och med vårterminen 2024.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

HT14 , VT16 , VT18 , VT19 , VT20 , VT22 , VT24

Kurskod	3AH022
Kursens benämning	Exponering, riskbedömning och intervention
Hp	7.5 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Arbete och hälsa
Nivå	AV - Avancerad nivå
Betygsskala	Väl godkänd, godkänd, underkänd
Kursansvarig institution	Institutet för miljömedicin
Beslutande organ	Programnämnd 5
Datum för fastställande	2014-03-19
Reviderad av	Utbildningsnämnden IMM
Senast reviderad	2023-10-02
Kursplanen gäller från	Vårterminen 2024

Särskild behörighet

Lägst betyget godkänd på kurserna

- Arbetsliv och hälsa samt
- kursen Arbetsrelaterade besvär i rörelseorganen

Mål

Kursen syftar till att ge kursdeltagaren insikt och praktisk kunskap om strategier och metoder för att mäta och riskbedöma fysisk och psykisk exponering, samt kännedom om arbetsplatsinriktade åtgärder i syfte att minska skadlig exponering.

Studenten ska efter avslutad kurs kunna:

Avseende kunskaper och förståelse

- beskriva exponering kopplat till besvär i rörelseorganen,
- beskriva allmänna åtgärder som minskar exponeringen i arbetsmiljön,

Avseende färdighet och förmåga

- praktiskt tillämpa metoder för mätning av fysisk och psykosocial exponering i olika arbetsmiljöer,
- genomföra ergonomiska riskbedömningar och utifrån dessa föreslå och motivera specifika ergonomiska åtgärdsförslag,
- rapportera riskbedömningsresultat skriftligen och muntligen,
- motivera val av riskbedömningsmetod,

Avseende värderingsförmåga och förhållningssätt

- kontrastera metoder avseende noggrannhet, tillförlitlighet och tidsåtgång,
- reflektera över möjligheter och hinder vid implementering av ergonomiska åtgärder.

Innehåll

Kursen omfattar teori och praktik om mätstrategier och metoder (tekniska mätinstrument, observationsmetoder samt enkäter) för att mäta fysisk och psykosocial exponering i arbetet. Vidare ingår ergonomisk analys och riskbedömning inom belastningsergonomi på både individ- och organisationsnivå samt planering och implementering av ergonomiska åtgärder. Kursen behandlar även preventiva strategier och åtgärder rörande besvär från rörelseorganen vid psykosocial exponering.

Arbetsformer

Undervisningen utgörs främst av distansutbildning. Schemalagd campusundervisning kan förekomma. Undervisningsformerna omfattar föreläsningar, seminarier, grupparbeten, litteraturstudier och enskilt arbete.

Obligatoriskt deltagande kan förekomma vid vissa undervisningsmoment.

Examination

Examination sker genom individuell, skriftlig tentamen, skriftliga inlämningsuppgifter samt muntlig redovisning i seminarieform.

Betygsskalan är Underkänd/Godkänd/Väl godkänd. Individuella uppgifter bedöms med U/G/VG medan uppgifter i grupp bedöms med U/G.

För att få godkänt betyg krävs närvaro vid obligatoriska undervisningstillfällena och aktivt deltagande i seminarier. Examinator bedömer om och i så fall hur frånvaro från obligatoriska utbildningsinslag kan tas igen. Innan studenten deltagit i de obligatoriska utbildningsinslagen eller tagit igen frånvaro i enlighet med examinatorns anvisningar kan inte studieresultaten slutrapporteras. Frånvaro från ett obligatoriskt utbildningsinslag kan innebära att den studerande inte kan ta igen tillfället förrän nästa gång kursen ges.

Om det föreligger särskilda skäl, eller behov av anpassning för student med funktionsnedsättning, får examinator fatta beslut om att frånga kursplanens föreskrifter om examinationsform, antal examinationstillfällen, möjlighet till komplettering eller undantag från obligatoriska utbildningsmoment, m.m. Innehåll och lärandemål samt nivån på förväntade färdigheter, kunskaper och förmågor får inte ändras, tas bort eller sänkas.

De studenter som ej är godkända efter sitt första examinationstillfälle har rätt att examineras vid

ytterligare fem tillfällen. Om studenten genomfört sex underkända examinationer ges inte något ytterligare examinationstillfälle.

Litteratur och övriga läromedel

Kurslitteratur

Ytterligare litteratur, i form av t.ex. vetenskapliga artiklar, föreskrifter, och rapporter tillkommer.

Obligatorisk litteratur

Arbetslivsfysiologi

Toomingas, Allan; Mathiassen, Svend Erik; Wigaeus Tornqvist, Ewa

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2008 - 373 s.
ISBN:978-91-44-04626-6 LIBRIS-ID:11200722

Läshänvisning: Kapitel 1-8

[Sök i biblioteket](#)

Arbete och teknik på människans villkor

Bohgard, Mats

2. uppl. : Stockholm : Prevent, 2011 - 740 s.
ISBN:978-91-7365-110-3 (inb.) LIBRIS-ID:12237276

Läshänvisning: Kapitel 9-10

[Sök i biblioteket](#)

Kjellberg, Anders

Att ställa frågor om arbetsmiljön

4:e upplagan : Stockholm : Arbetslivsinstitutet, 2003

Tillhandahålls vid kursstart.

Evaluation of human work

Wilson, John R.; Corlett, Nigel

3. ed. : Boca Raton, Fla. : Taylor & Francis, 2005 - 1026 s.
ISBN:0-415-26757-9 LIBRIS-ID:9869165

Läshänvisning: Tillhandahålls vid kursstart

[Sök i biblioteket](#)

Heijne Wiktorin, Christina von; Nordin, Margareta

Tillämpad biomekanik

2., [omarb.] uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2012 - 292 s.
ISBN:978-91-44-05713-2 LIBRIS-ID:12323542

Läshänvisning: Kapitel 1-3, 9. Appendix 1, 2, 6, 7

[Sök i biblioteket](#)

Fördjupningslitteratur

Hägg, Göran M.

Handintensivt arbete[Elektronisk resurs]: en belastningsergonomisk kunskapsöversikt gällande människans kapacitet och interaktion med verktyg och arbetsuppgifter

Stockholm : Arbetslivsinstitutet, 2001 - 87 s.

ISBN:91-7045-606-2 LIBRIS-ID:10088679

URL: <http://hdl.handle.net/2077/4265>

[Sök i biblioteket](#)

Nordin, Margareta.; Andersson, Gunnar; Pope, M. H.

Musculoskeletal disorders in the workplace : principles and practice

2. ed. : Philadelphia : Mosby Elsevier, cop. 2007 - xiii, 428 p.

ISBN:978-0-323-02622-2 LIBRIS-ID:11911783

[Sök i biblioteket](#)

Handbook of human factors and ergonomics methods

Stanton, Neville

New York, N.Y. : CRC Press, cop. 2005 - Ca 1000 s. (var. pag.)

ISBN:0-415-28700-6 LIBRIS-ID:8901065

[Sök i biblioteket](#)

Hellberg, Annika

Vibrationer i arbetet : hur du minskar risken för skador

1. uppl. : Solna : Arbetsmiljöverket, 2005 - 138 s.

ISBN:91-7464-457-2 LIBRIS-ID:9995612

Läshänvisning: Hela boken

[Sök i biblioteket](#)

Pheasant, Stephen; Haslegrave, Christine M.

Bodyspace : anthropometry, ergonomics and design of work

3. ed : London : Taylor & Francis, 2006 - 332 s.

ISBN:0-415-28520-8 LIBRIS-ID:9790197

Läshänvisning: Kapitel 1-6

[Sök i biblioteket](#)

Vetenskapliga artiklar

Aas RW, Tuntland H, Holte KA, Røe C, Lund T, Markl

Workplace interventions for neck pain in workers.

Cochrane Database of Systematic Reviews 2011, Issue 4., 2011

Kan sökas och laddas ner via databasen "Cochrane Library", som du hittar bland databaser listade på kib.ki.se. Glöm inte att logga in på KIB först!

Takala EP, Pehkonen I, Forsman M, et al.

Systematic evaluation of observational methods assessing biomechanical exposures at work.

Scand J Work Environ Health. 2010 Jan;36(1):3-24.,

Kan sökas och laddas ner via PubMed. Glöm inte att logga in på KIB först!

David GC

Ergonomic methods for assessing exposure to risk factors for work-related musculoskeletal disorders.

Occupational Medicine. 2005;55:190199.,

Driessen MT, Proper KI, van Tulder MW, et al.

The effectiveness of physical and organisational ergonomic interventions on low back pain and neck pain: a systematic review.

Occup Environ Med. 2010 Apr;67(4):277-85.,

Rivlis I, Van Eerd D, Cullen K, et al.

Effectiveness of participatory ergonomic interventions on health outcomes: a systematic review.

Appl Ergon. 2008 May;39(3):342-58.,

van Eerd D, Cole D, Irvin E, et al.

Process and implementation of participatory ergonomic interventions: a systematic review.

Ergonomics. 2010 Oct;53(10):1153-66.,

Driessen MT, Groenewoud K, Proper KI, Anema JR, Bo

What are possible barriers and facilitators to implementation of a Participatory Ergonomics programme?

Implement Sci. 2010 Aug 24;5:64.,